

[Bunch.]

lukket efter at have givet Kommunen en ganske forsvarlig Lussing. Det viser sig, at selve Torvedirektøren nu oplyser i forskellige Blade og Foredrag, at de handlende slet ikke tjener for meget paa denne Vare, medens man hidtil har troet, at Fiskehandlerne netop flaaede Publikum ganske forfærdeligt. Der er ingen, som har tænkt paa, hvor meget der gaar tabt af den Vare, eller paa Omkostningerne ved at faa Fisken her til Byen. Vi er afgjort imod den Slags Handelsvirksomhed. Hvad Mening er der dog i, at en stor Kommune, Landets største, handler med Sild og Pindebrænde fra forskellige Skure for at konkurrere med de smaa-handlende, der bor lige overfor og maa betale Husleje — hvis de overhovedet er i Stand til det mere? Kommunen handler med Petroleum. Det er ganske meningsløst, at Kommunen handler med Petroleum til samme Priser, som de handlende faar for den. Det behøver vi sandelig ingen stor Hovedstadskommune til, og jeg haaber ogsaa, det vil blive forbudt. I Kommissionen blev det bestemt, at Regeringen efter 5 Aar eventuelt kan forbyde dette efter Samraad med Organisationerne. Men det betyder i Virkeligheden ingen Verdens Ting, hvis f. Eks. Regeringen og Kommunens Flertal har samme politiske Farve, thi saa kan der til den Tid blive givet Tilladelse til at fortsætte endnu i 5 Aar. Nej, denne Bestemmelse faar kun Betydning, hvis de politiske Anskuelse er modsatte indenfor de to Styrelser, og det er jo ikke sikkert. Det falder heller ikke de handlende ind at ville forbyde Kommunen at drive Handel i det hele taget; den skal selvfølgelig have Lov til at handle med Biprodukterne fra dens Gas- og Elektricitetsværker — det skal staa den frit for; men der er ikke nogen som helst Mening i, at Kommunen handler med elektrisk Traad og elektriske Pærer, i det hele konkurrerer med Installatørerne.

Vi har her i København Folkekøkkener. De er nærmest en Slags Vildskud; strengt taget hører de ikke ind under Næringsloven, og hvis de kun serverede Kaffe og The, vilde de sortere under Beværterloven. Folkekøkkenerne har lejet Lokaler i Danmarks dyreste Bygning, næsten paa det fineste Strøg i København. De blev oprettet under Krigen for de fattige eller mindre bemidlede og fortsætter nu deres Virksomhed. De betaler en aarlig Leje af 42 000 Kr. — de kunde sikkert faa et Lokale i en af Sidegaderne, der var mange, mange Tusind Kroner billigere —, og for at kunne svare disse Udgifter har de indrettet Pølsefabrik

og Bageri, altsaa stor Næringsvirksomhed ved Siden af, hvoraf noget betaler sig, saaledes at de kan betale af paa det Underskud, som den øvrige Virksomhed giver. Et saadant Vildskud som Folkekøkkenerne vil vi fra Handelens Side bekæmpe; de skader umaadelig meget og paafører de handlende et uhyre stort Tab Aaret rundt.

§ 26 giver den enkelte handlende Ret til at holde mange Butikker i samme Kommune. Jeg ved meget godt, at Fabrikanten har haft denne Ret ifølge den gamle Næringslov. Det er maaske en Ret, som man skulde fratage Fabrikanten, men i hvert Tilfælde kan jeg ikke se, at det er rigtigt at give Haandværkere og handlende Lov til at holde lige saa mange Butikker, som de vil. Ved denne Bestemmelse, der væsentlig er foranlediget fra socialdemokratisk Side, kan vi jo faa fyldt Byen med lutter Butikker. Men desuden er det en rent kapitalistisk Bestemmelse, der kan give en Snes Velhavere — eller hvor mange der nu er — Lejlighed til at opkøbe Butikker i de bedste Kvarterer af Byen og saaledes konkurrere en Mængde mindre Detailhandlere ud, hvis Selvstændighed efterhaanden vil gaa sig en Tur, medens der vil blive skabt et Proletariat, som det vil blive meget haardt at trækkes med. Jeg er en bestemt Modstander af en saadan Ordning; vi maa i Udvalget se at komme bort derfra.

Spørgsmaalet om de udenlandske Firmaers Repræsentation gennem de Handelsrejsende, som de kaldes, er jo blevet behandlet i en særlig Lov. Den højtærede Minister lovede under Behandlingen af denne Sag, at der skulde blive forhandlet med Organisationerne for at faa en god Ordning til virksom Kontrol med disse Handelsrejsende. Saa vidt jeg ved, har der endnu ikke været holdt noget Møde desangaaende, og jeg tror med Sikkerhed at vide, at det for Øjeblikket gaar med de Handelsrejsende, som det bedst kan; Kontrollen med dem er vist yderst ringe.

Der er endnu et Smertens Barn for Handelsstanden, og det er Gadehandelen. Gadehandlerne løser et Næringsbrev for 2 Kr. — de skal dog betale 2 Kr. for det, hvad Andelselskaberne ikke en Gang skal —, og derefter har de Ret til en af de allerbedste Forretninger i København. I sin Tid var Gadehandelen slet ikke lagt for Had indenfor Handelsstanden. Det var en Ret, der var forbeholdt gamle, svagelige Mennesker til at køre rundt med en mindre Vogn og sælge Fisk eller enkelte andre Varer rundt omkring i Byens Udkanter. Det var der ikke noget at sige til. Nu har det imidlertid